

Anteckningar rörande Nordens fornhistoria : Fm 22.

Rudbeck, Olof,

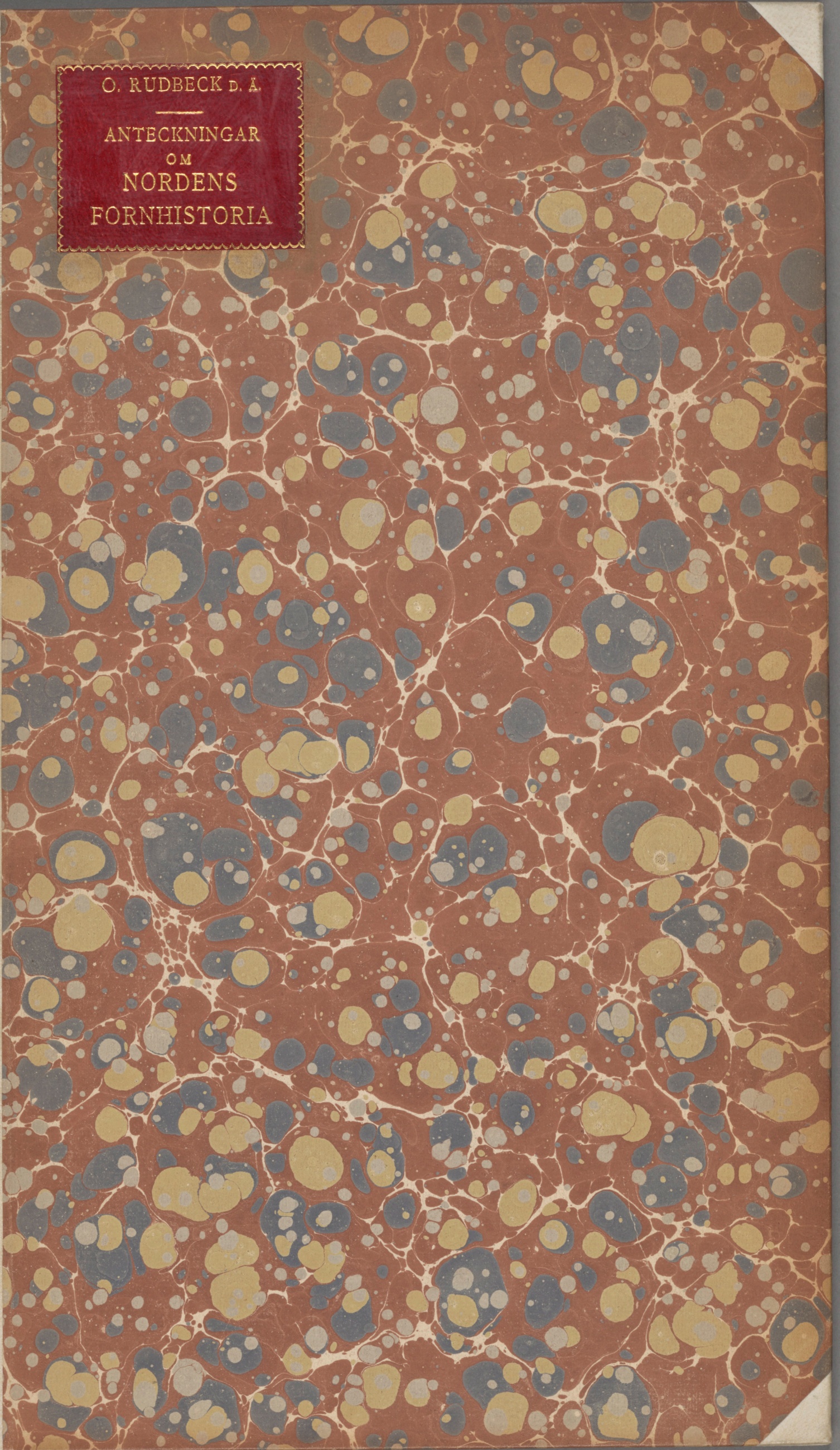
HS Fm 22.

Fm 99.

O. RUDBECK D. A.
—
ANTECKNINGAR
OM
NORDENS
FORNHISTORIA

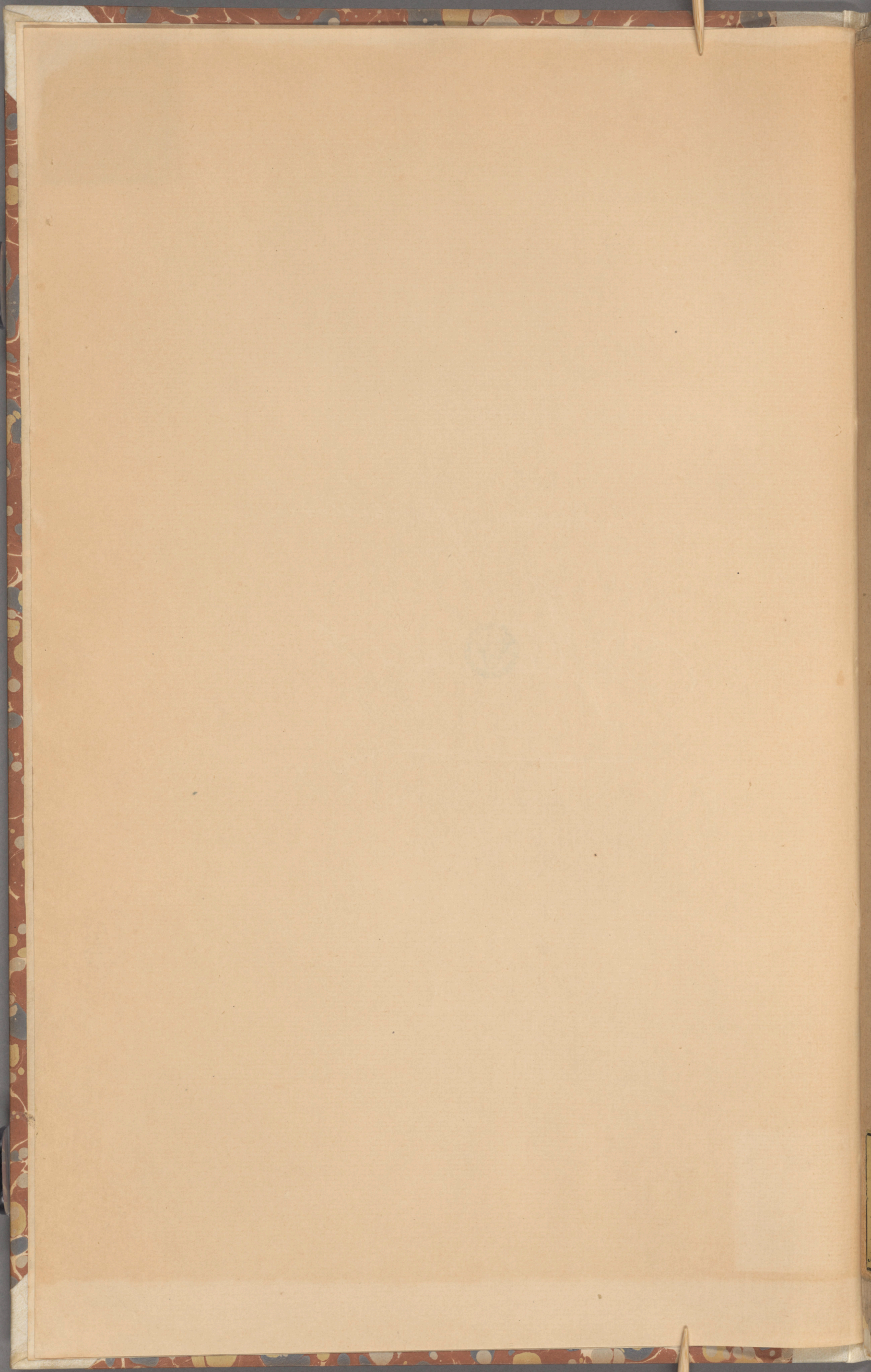
Riks-Biblioteket.

STOCKHOLM.

Handskrifter.

N:o *Fm 22.*

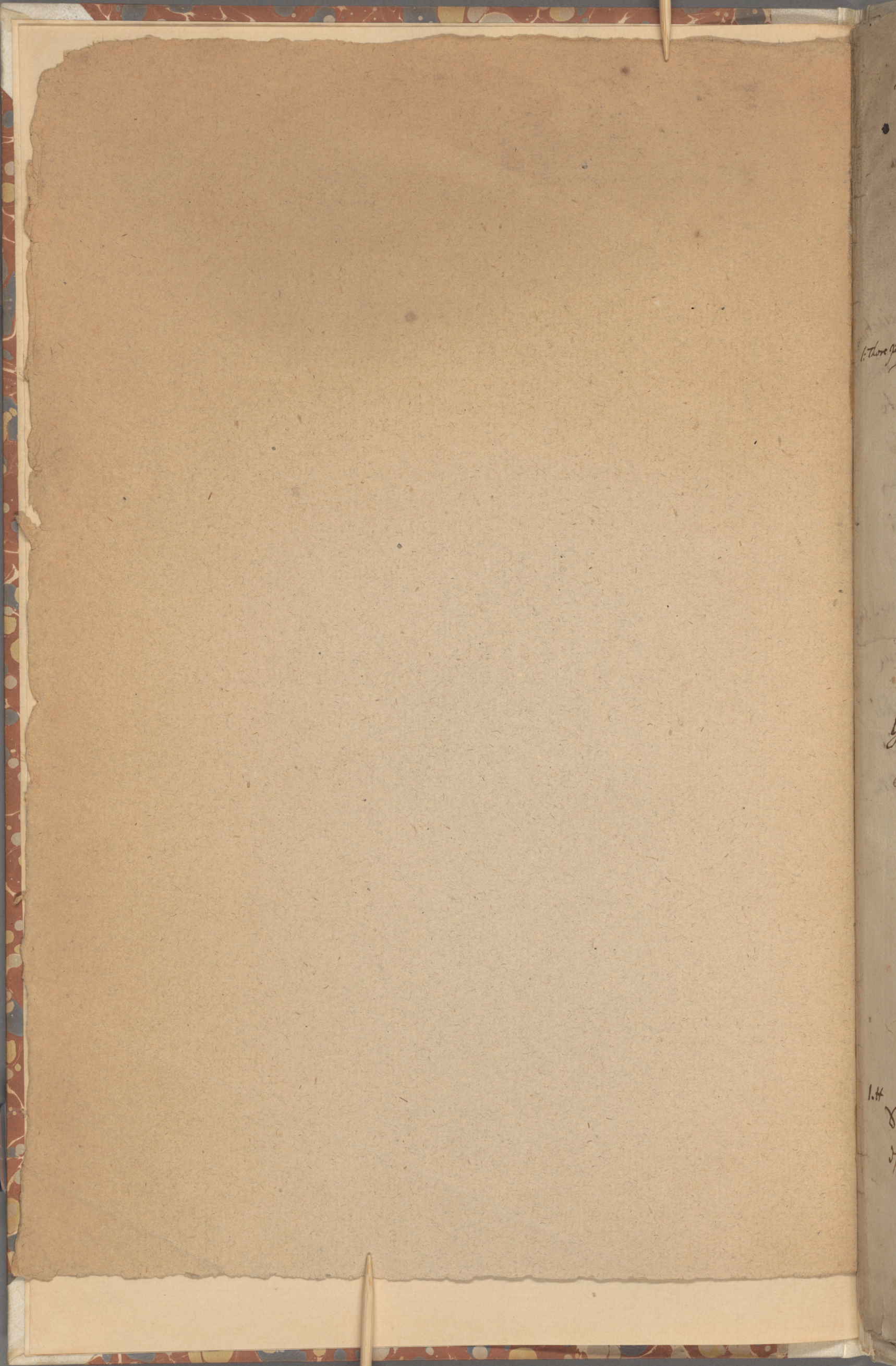
Riks-Bibl
STOCKH
Handsk
177
No

Anteckningar

rörande Nordens fornhistoria

af
Olof Rudbeck d. a.

Riks-Biblioteket.
STOCKHOLM.
Handschriften.
Fornhistorisk Saml.
No.

3. Fortvinnan Hesiodus i sin Theogonia eller Deor. Gen. vers. 485 of 497.
Samt Apollodorus Lib. 1: cap. 1. et 2. pag. 3. Skriften at Rhea eller Freia
gifvit sin Man ^{Bore reus} Saturno nu stor Storm i band inerklat, i ställen för sin
Son Jupiter, den han upskälde of omsider ätvar utspjdden,
den Jupiter ^{han ätvar Mid Jages foranni Naga} ^{stagna} sedan på Gudarnas bärg satte fast i Jordren. etc.
Samt Pausanias i sin Arcadiska 1. bok om mäklar.

^{i Thore Gidens!} i det tids Redbeckius Atl. Tom III. p. 392. att den Stormen betydder Jofus
Kongens uttr of alla Danmark. of att dadan wore den gamla
Soden i Sverige, att alla kungar utspädd på nu stor Storm,
vilken war upskälfd med 12. minidor Stormar.

Guds Befalning om Konger at ädellys, så' att,
Giviladab de Nicer stika Jem i stor Kongeruttr.
Så' om lat Mos 5. Bols 17. Cap. å vers 14. id finen i Cap. 14.

1. 11
Svinnigt ~~lib~~ allid varit utt vaal rylr, doysa' att
In allid af kungar siner valdt salsen.

Omni mora successu benigne et q. scripsit Ericus Olai
uara sunt iudex K. Ingo d. 1. ^{Guilhelmus regnum}
Sunt des. des. ^{affert} Joh: Magn. l. 7. c. 11. ^{factus} ~~una~~
Sunt uia d. h. ^{Gr. bon} 240. ^{spiritu} ~~uall~~ ^{duo} Ingo
Lupul ^{lupul} ^{fix} ^{Chri} ^{sed} ^{est}.
Erici Olai ^{on} ^{era} ^{frat}.

Huic Ingoni iam in monarchicum Gothorum principatum
assumpto, plebs uniuersa, cum principibus apud Upsaliam
regale solium preparabat, et irrefragabili decreto
constituit, ut caput et sedes regni non alibi
quam Upsaliam haberetur, eo quod illic templum
Deorum magnificum, locusque et ritus sacrificandi
institutus existeret, ad quem statutis temporibus
conuevit uniuersa patria conuenire. (et int. in vit. S. ^{hug})

Ingoni filio Milineri, constituta est sedes et solium
apud Upsaliam, cum decreto perpetuo sic manendi,
ut non sit pro Rege habendus qui non fuerit
apud Upsaliam sublimatus; unde ^{Mora}sten
locus est ab antiquo delectus.

Sverigens rikshandlingar
 Successus ei in regno hinc
 filius hinc. ut hinc
 Successus in regno filius
 ejus.

#

Den lilla gamla Cronikun, Sant Erici Olai
 Upsalensis Cronika, hvilka byggd äro skrif-
 uti kung Karl Knutsson tid, hafva alltid
 denna ordafatt som Skrifver, nemligen att
 som Succedvat givom arfvatt konigt Raga-
 mentot efter fadren. / of som Joh: Magn: iansat följt
 den gamla Cronika deras anledning (hij vill sig är Guds lösa grundens ord)

Skrifver.

Ingi

gaml. Cron.

Ericus Olai

Joh: Magni.

p. 207.

nevid

för dessa Cronika Skrifver

man desto äro inländska of nya Skrifver,
 för hvilka tid de gamla Skrifver varit de kändast
 Brage skuld den gamla, hand skaldingvård införd i Skrifver 1.
 Gav lifvat under kung Birn på höga, den första Christne
 kening, vid A. Ch. 790.

Theodolphus,

de vilka viffu upp keningar som arfvingar vara
 kunnor till Ragnmentot.

Gav man till de utländska of äldst Skrifver, som noga
 viffu om dessa nordländska forna sked of bril, lära
 viffu gifvat en god uplysning

Plato

Plato þann lufur ískrifur Alex: Magnilijð,
of þessu de iðgungur Sjithus seor gólpuð af Trojaner
baráttist skrifar om Atlamingarnes land og líspand,
ítti seorfa bænda með Thimeo og Critia.

Plato p. 113. & 119. O.R. a. 201.

Atque omnem Atlanticam insulam decem in plagas partitius ^(: Neptunus / Cyg.)
primogenito maternam habitationem plagamque qua circa
erat, amplissimam quidem et optimam sortem, summamque
eius imperium totius insula attribuit: ceteros fratres
voluit esse Principes atque Magistratus, multorumque homi-
num et latissima regionis ditionem eis dedit. —

a. 238. Hi porro omnes ipsorumque posteris multa per secula
ibi habitaverunt, et in multas alias insulas imperium
expertarunt, propagatis etiam (: quemadmodum diximus.)
ad Aegyptum usque et Hetruriam imperii finibus. —

” In magno quippe honore passim erat Atlantis
” genus, et continua multarum aetatum successione,
” Rex natus major filio nato majori relinque-
” bat imperium, quo ordine factum est, ut
” regnum multa per secula conservaretur.

all Borgali ätt hær i ^{öfor dunnar} Norlandum tagit son ofter son Ragnmund
a. 2. a. 420. skrifar iáinnuál Dan gamla Grotu

Diodorus Siculus Bibl. lib. 2. c. 47. ex versione xylandri.

götr. S.
p. 40.

Lingua Hyperboreis propria, et singulari Graecis benevo-
lencia. et. Urbis imperium, et summa templi cura
penes Boreadas, progeniem Boreae, qui gentili successione
principatum ineunt.

Diodorus Siculus ^{ískrifur ískrifur} Lib. 2. c. 47. ^{of öftur frá borgalítti} ~~at skrifar~~ í sit föðul
skrif G. Sæm með þessu lík þessu með Gæðu gæðum þessu
öllum Gæðu af Asia og Europa.

Tacitus, som Caesar titel efter Christi fadertid, vid 100 år,
in libro de moribus Germanorum.

Tacitus cap. 7.

Reges ex nobilitate sumunt, (: Swiones:) O.R. a. 690.

Konungar ha utvalldt af kunglig stam (: Atlingarua:) p. 213.

Tacit: cap. 44. §. 3.

Porro est apud illos, (: Swiones:) et opibus honos, a. 631.

eoque Unus imperitat, nullis jam exceptionibus,

non precario jure parendi. O.R. i. 44. §. 3. d. 3. d. 3.

Swot de Swioniska är utvaldarna ossa i ära, som

Erwalds Konung regerar, som där till sig

utvalldt, utan arfarligen betomur drus ävan.

^{Heriks reus}
Homerus som beskriver Troiens utsty från Norden, förutlän ut
som efter sig komo till Trojanska Kongeriket.

^{Heriks reus}
Procopius Caesariensis som leverde i det femte århundradet.
beskriver de utsl. gottland stift.

förutlän till Heruli, valde sig Konung i Svien (Thule),
sedan k. Hakon. af Konst. blod.

O. Rindb. Atl. II. Tom: p. 2. Sägar sig i förr Tomen wist
Jure publico de Regibus ex p[ro]p[ri]a regia s[er]uandis,
sars att Attlänningarnas KONUNGAR och barn waldet til
Konungar efter hwar andra.

Den Tom III. p. 370.

Denma Satur, g[er]o eller Fro, Gadr många Barn och Barn
Barn, den G[er]o. Satta til Konungar G[er]o i Sattir og i Sattir landz,
Dit Jan giordr uttog, derför kalladr de alla Tiudarna. etc.
Utaf Denma Satur och Atins och Beckens 10 Döner och
Hwar efter hwar, måste alltid wällas och utkoras den som
Skall wära öfwerkonung, efter hwilka Landt berf
dret; 10 Dolar, som wist är; Atlant. Tom. I. pag. 209. of berfso
Så dröpa 10 Landkuningar derför kalladr C[er]ar. Hwilken
Den G[er]o wärit, in til drö wära fäder berfso Christen,
och ruddly efter Konung Olaf Skottkonung tyd, in til S. Erik,
Dä emellan giötp[er]na of dr S[er]u[er]a, slög om t[er]u[er]na
kungliga G[er]ub of hwilka de Skulle laga sin öfwerkonung,
Dä alla D[er]u[er]a-kuningar wero af wägen Skaffadr. Men uti
Gustawi I. tyd, berf til ett G[er]ub of kungelig Dröff Skilid
att sig Gälla.

Christen Othersons Wjlla Glogarium Juridicum Danico-Norvegicum

Lijst af Danmark blifver et frjtt Kaareri Rige, som det er, oc aff
Arild tid wärit gaffew. som frjtt af K. Friderici II. Landspising
47. Art. Dat. Kiöbenhafus Blott d. 12. Aug. 1559.

1
Utti Norða þingslagholan, sum är revideradar af
Kung Magnús, Kung fátan Drottinn samt son i kóngi
of antagnu en þingslagholan No. 1274.

3. Christindagur bók 4. Cap.

þar at, ein skal kóngur vera yfir öllu Norð
Kungveldi innan landi of sea Skattlandum.
Eun reitar þessum kungur vass, þa er þu sin fyrsta löfd
Norð Kung at þa skal kóngur vera yfir Norð
Kungs veldi, sum Norðs kóngur er þinn
alsti þinn.

Þessu völdum liggja in allot 12 kungs föddur, sum næstast
är, munu þu þa gædliga kúndu til falla at ingun
af þessu veldi, þu skulu þessu kóngur of jarlar, med
Biskopur of abolar, samt all föddur biskopur þu
til kúndu of þ. S. ölofs þad, þu 12. ^{skatt} ^{skatt} af þessu biskopdómum
skulu med þu ölofs þu gædiga þu þu, at þessu
skulu þann til kungs taka, er þessu þessu þessu
gædiga at best þu tilfallin. — en of nokkur þessu þessu
ölofs þessu til kungs taka, þa gædiga þessu þessu
þessu of fride. etc.

Item i Borgarþing lagholan samt.

Item i Gula þing lagholan samt.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

aff
D
ha
I.
L
K
L
be
-kon
ay
Ni
än
af
toll
ti
af
välli
ölan
E
lag
af
H
v
K
(i.e.)
(i.f.)

Wästgöta lagen.

aff Konungs Bolkär. 1. fliktor, Om Konung of Konungs
gislum.

Orðear ægo Konungs at taka, of swa veräta.
han skal med gislum orðan fara of i Östergötland.

Wästgöta lagant Ms. no. 10. pag. 45. Sukar dr. ... rubric

I. Om gislu Konungs skal valia.

Landlagen som af Kong Christoffer, 80. D. N. N. of götys
Koning, ^{ij} är ofter de gamle Konungar ~~gula~~ ^{gula}
Lagsaga gifur lagor of sedgor, författad, of förordnad,
of af sigt. Kong Rudfuf 1442. Philips of Jacobs dag.

Konung balkens 3. Capitel. Til Rikis är Konungar wälialda, of sig ärfwanda:
of i gislu han wälial skal.

Nu är til Konungsrikis Orðerike Konunger wälialda, of sig ärfwanda,
än of Konung mist gafra, ^(e) Hapom Lindum: at förwända Lagsmän gular
af Lagsaga sinur skilo med samtjelicis alla oftra: Lagsaga boand äro
toll män taga witra of suilla, of oftra ä nämduu dagli timelliga
til Mora ting koma Konung at wälial. första wöft äger Lagsman
af Wplandim gafra of oftra med gorum nämdu äro, han til Konungs
wälial. ofra wöft gular Lagsman oftra androm, Östgötama, Östgöta,
Öland, Östgötis, Wästgöta, Wärmia, Närke, Wästmanna of Finland:
ofra äger han til krono of Konungs döma wälial, landom wäda of Riki þjura,
Lags þjura of frid gälda. of skal han döma til Wofala ödr. Husiltis of
aff Jurilik föddom, of gälte af Konungasinnom, än of til äro ^(f.) aff allom
Hofra Lagsmanna wöftom, oftra af flüßom Lagsmanom tilwändom
wändro til Konungs talis, skilo förwända Lagsmän han til
Konung döma.

(e.) S. 1. K. B. Ugl. Galluslag förbind A. 1450. Kongfiks förlikning i Stockholm 1435.

(f.) Galluslag förbind A. 1450. Deut. c. 17. v. 15. K. Erik förlikning i Stockholm 1435.

in marg. annot. ad lin. 1.

Rex Sueciae de Jure antiquo eligendus est, Jus vero
novum fecit ex regno electilio, regnum hereditarium.
ibid: ad §. ult.

Filius regis p̄defuncti si superstes est reliquis omnibus
p̄ferendus est, sin minus atiquis regia stirpe p̄ro-
gativa graduum servata, Vide Joh. Mag. Goth. lib. 1. de
Elect. Reg. Suec.

Uplands lagar, som: Kuning Björnars tid ~~er~~ efter den gamla lagar reviderades af de utnämde män; landt, og blif af sig: Kuning Rodolfus A. 1296. ^{5. 14. 15.}
Kuningbalkent 1. flickor, huru kuningar wälias of tabat skal.

Nu thorrea land kuning wälias, tha skiliu thri folkland fyrsto kuning taba: thot är Einudaland, Attudaland og siäffrindaland. Uplanda lagsmadrar a gan sidh Upsaliv fyrst til kuningar döma: thar näst hwar lagsmadrar äptur aþrir, Döðromanna, Östgöta, Eihärräða, Westgöta, Närke og Westmanna. Thar agfi gan til kroun og kuning dömit skilia, landur rafa og Riki þjura, lags þjurskia og fridh galdra. Tha är gan dömdur til Upsala öðfa.

^{huru wälias}
Döðromanna lagar, med kong Magnús frilford förtal, ^{at gan sanu lagbot}
^{med þjuri rann og mögkinn sigan, alþjumi til thorrea samantals of}
Kuningbalkent 1. flickor. huru kuning wälias.

Land thorrea kuning wälias, thri folkland med alt döðromanna Rads skiliu a Morum fyrstium kuning taba, thot är Einuda, Attuda, og siäffrinda, Uplanda lagsman skal gan sidh Upsala fyrst til kuningar döma, thar näst, thar näst Döðromanna lagsman, og þea Östgöta lagsman, sidhan hwar lagsman rþtur annan, Eihärräða, Westgöta, Westmanna, Närke og Westmanna, thar agfi alliv gan til kroun og til kuning dömit skilia, landur rafa, Riki þjura, lags þjurskia, og fridh galdra, tha är gan til dömdur til Upsala öðfa.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the bleed-through effect.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the bleed-through effect.

Fragment of handwritten text visible on the right edge of the page, including words like "Cap", "Koi", and "ut".

Cap. 28. Allt Kuning Roricks sun af arfedingar
wardt iganuar alla Danmark af götland
ruffälterliga saktjuka infatt till Riket
ofte sin faders dödsliga afgång.

Cap. 31. Denna the dauter tagit K. Allt af daga
wardt Botwilt hant Dan, eller som andert
mening är, hant Tomson, iganuar
Ridderskapt af maniga almozot sändrättiga
Kaar af Waal infatt til Dera af götla
Kuning.

lib. 4. Cap. 1. The första Kuning ofte Botwilt död, sakt
sant hant Tomson Kuning Karl. The sun ofte sin
sin faders fader afgång, infick Ragnmunt, af föt-
till Bi alla sin Takw^{er} sica af saktmodig, at allen
sant indofata sollo saram icka för Kuning
uffar för Lundand fader. Ridderskapt iganuar Rilla
tilsigt sun. infick the Kuningliga spira, sakt
sun like som sin lögliga bröder.

Cap. 3. Kogon tij, the ofte wardt sin Dera af götla Kuning

Cap. 4. Stord, som ofte sin fader ömboliga afgång trädde
til Ragnmunt.

Cap. 6. Ofte Stord afgång wardt hant Broderson götla
ruffälterliga brost af utskorat til Derrigt af
götla Kuning.

Cap. 8. Ofte K. götland död wardt hant son Adelt bär för the mjöden goda
son hant son fader sakt föstjukt af Riket, som af sakt sin eget bröndig
of löstij dydder skilt, utaf Ridderskapt af maniga almozot ruffälterliga
infatt til Derrigt af götla Kuning.

Cap. 10. Ofte Kuning Adelt död, Frädda hant Broderson Algot
til Derrigt, götla af Danmark Ragnmunt.

Cap. 11. Erik Algotson, trädde til Dera, götla af dera
Ragnmunt ofte sin faders afgång.

Cap. 12. Lindorm (i. Liden.) wardt utaf Ridderskapt af maniga
almozot brost af utskorat til Kuning ofte sin faders Kuning
Erik död.

- of sakt all äidare taler som om arfs af walvitt tillika ut lib. 5. c. 1.

[Faint, illegible handwriting on aged paper]

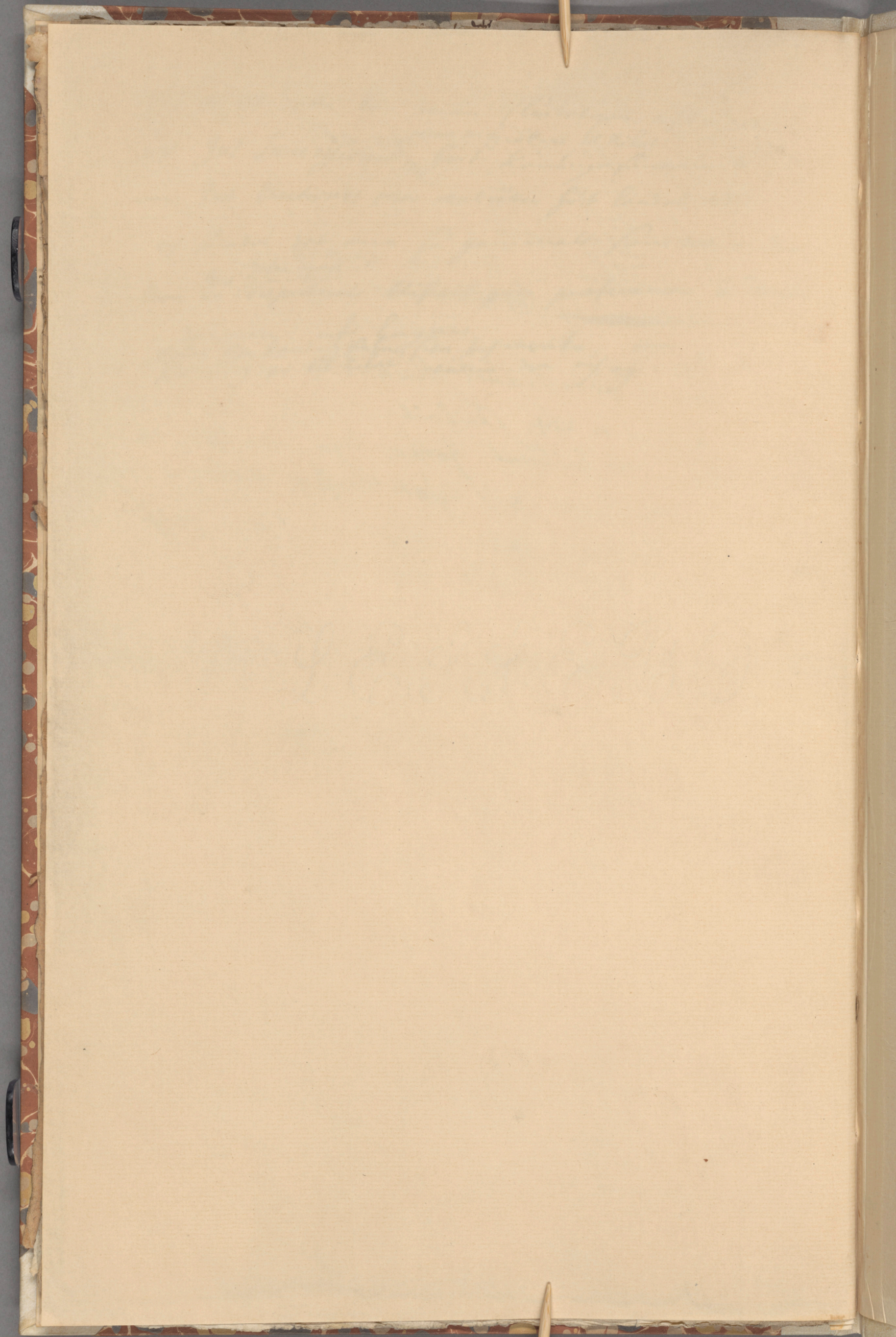
24
17
14
a
K
No
P
C
gr
Su
qu
L
ese

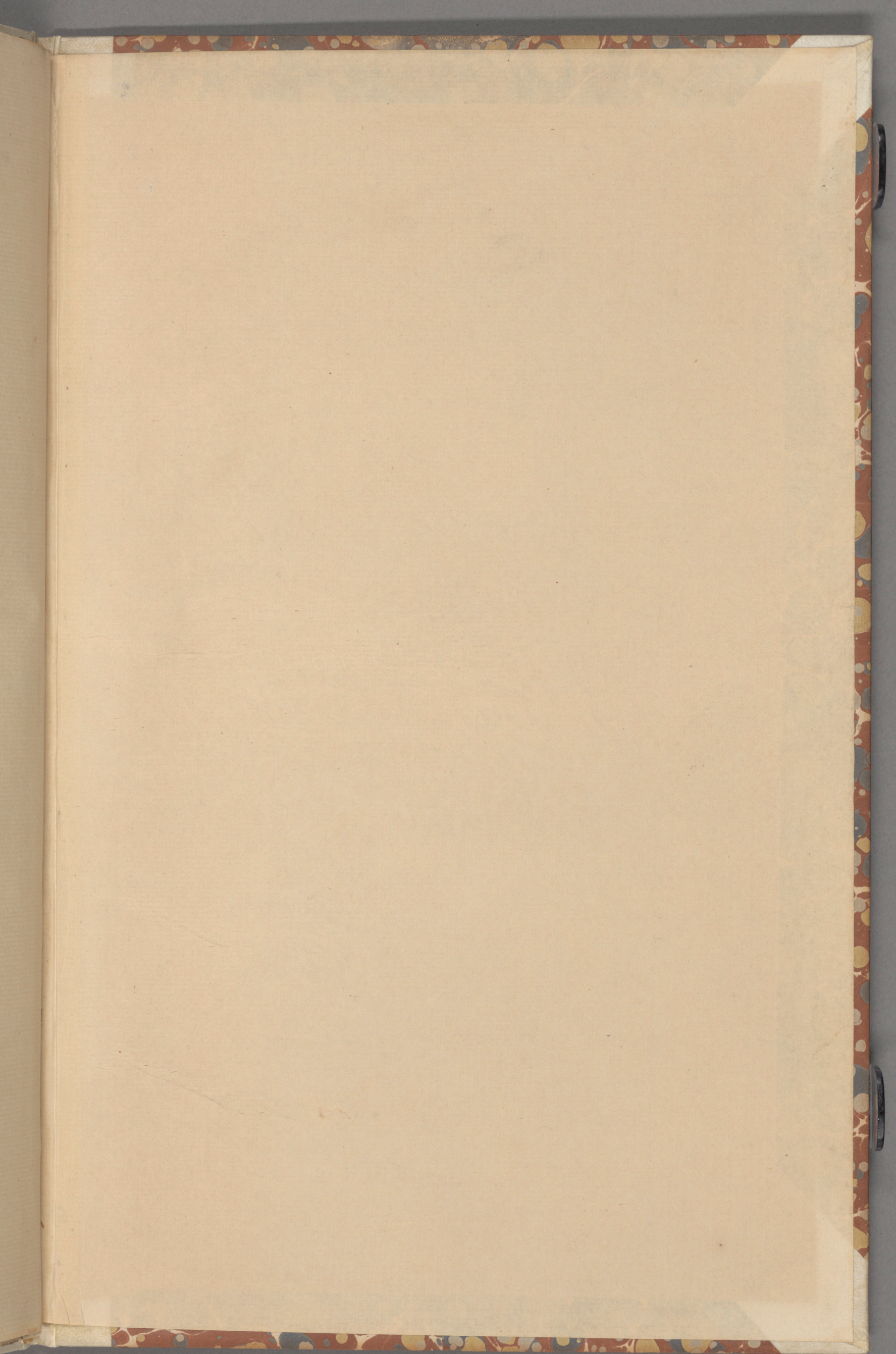
Vthi Koning Adils ^{Svea Koning} og Rolf ^{danke Koning} Krakts ^{fjrd} reidgar 200 ár
 after Christi föðles. Da' gafa götþver ^{saft} sin lag at
 veðlia Koning, ^{farðer} ~~andfandot~~ dan sin usoro þoor
 og auþanlig, hevar au þis sændot úti brusttr
 Koningard gaudþer þur Historia cap: 29. ¶
~~Þorður i Koning~~ ~~et~~ ~~þp~~ ~~meina~~ ~~autr~~ ~~kingar~~ ~~lit~~ ~~Þeod:~~ ~~vila~~
 p. 567.

Ursolva þar og Sebastianus Munsterus i sin Cosmo-
 graphia l. 3. p. m 264. Skrifvit:
 Sunt etiam qui scribunt Gothos lege caruisse, ne
 quis eligeretur Rex, nisi esset crassus obesoque corpore,
 Sicut contra Sarraceni nullum eligebant regem, nisi
 esset procerus et macilentus corpore.

- Jöran Mjö (li vinnþ.) Landf. og Angrenim.
 — H. J. g. f. l. b. og Luf.
- Hans Strijk Landf. og Regj. l. b. og Luf.
 — G. Joh. Oxenstierna, Jernm. og Maf. l. b.
- Carl Sparre Gener. Lentr. og Landf. l. b.
 — i. General.
- Jacob Fleming, Landf. l. b.
 — H. D. i. övbr.
- Jöran Sperling, Gen. Maf. og Landf. l. b.
 — L. J. M. l. b. og K. l. b.
- Lemart, l. b. og Luf. l. b. og Landf. l. b.
- Otto Wellenreth, Gener. Maf. og Landf. l. b.
 — i. General og K. l. b.
- Gustav Frölich, Gen. Maf. og Landf. l. b.
- Axel von Schar, Gen. Maf. og Landf. l. b.

Da
recipio

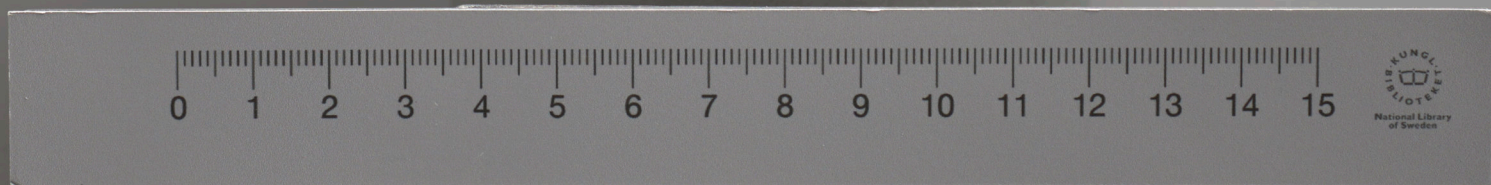
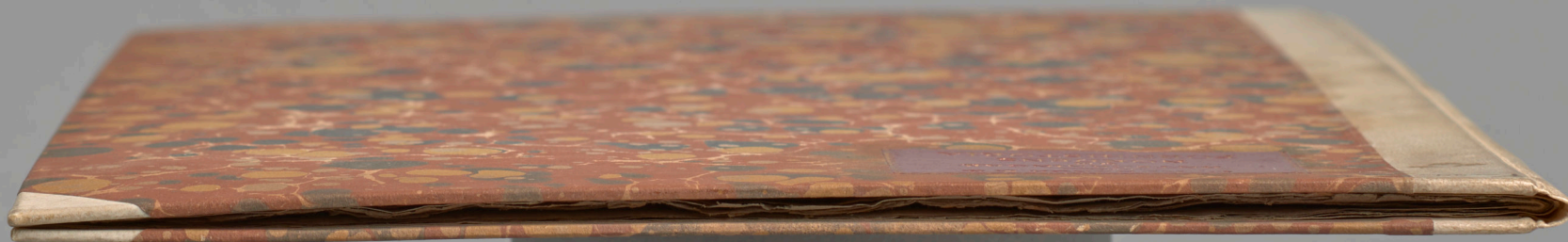
Fm 99.

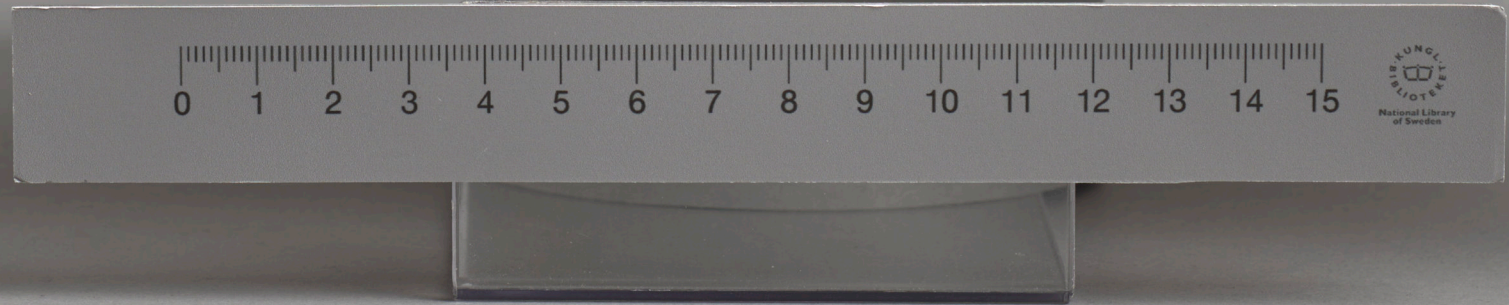
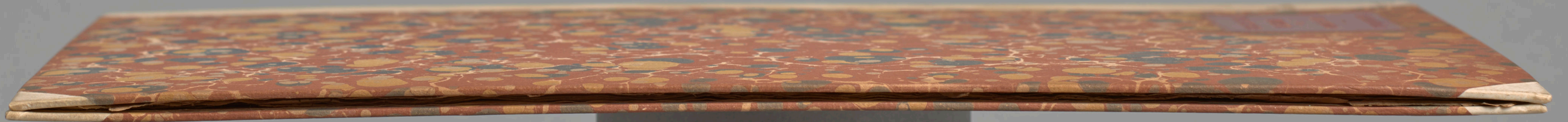

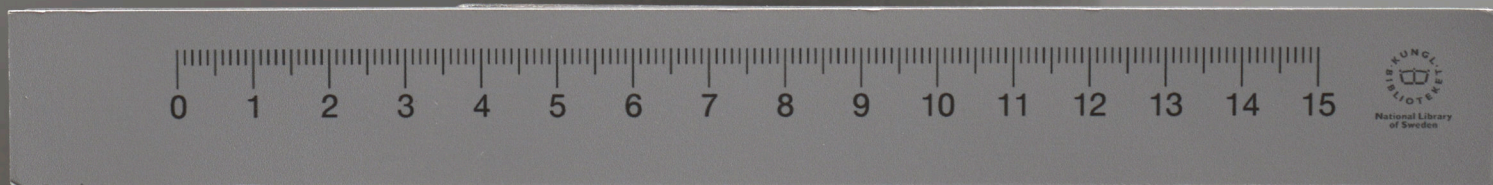
O. RUDBECK D. A.
—
ANTECKNINGAR
OM
NORDENS
FORNHISTORIA

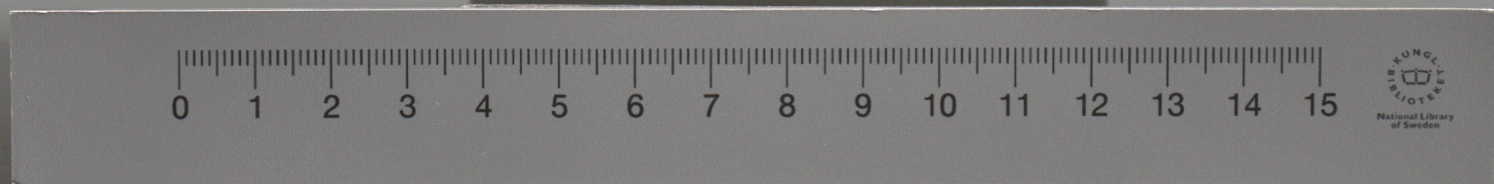
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

O. RUDBECK D. A.
ANTECKNINGAR
OM
NORDENS
FORNHISTORIA

F. 11.